

# \* Dobrá novina

## a Katechizmus Katolíckej Cirkvi \*



1905 V súlade so spoločenskou prirodzenosťou človeka dobro každého jednotlivca nevyhnutne súvisí so spoločným dobrom. (801) Spoločné dobro možno definovať iba vo vzťahu k ľudskej osobe: (1881) „Nežite len seba, uzavretí sami do seba, ako by ste už boli ospravedlivení, ale keď sa schádzate, hľadajte to, čo je na osoh všetkým.“

1911 Vzájomná závislosť ľudí sa stále zväčšuje. Pozvoľna sa rozširuje na celý svet. Jednota ľudskej rodiny, ktorá zhromažďuje ľudí s rovnakou prirodzenou dôstojnosťou, zahŕňa v sebe aj univerzálne spoločné dobro. (2438) Toto dobro vyžaduje takú organizáciu spoločenstva národov, ktorá by bola schopná „postarať sa o rozličné potreby ľudí, a to tak v oblasti sociálneho života, kam patrí výživa, zdravie, výchova...“, ako aj v niektorých osobitných situáciách, ktoré sa miestami môžu vyskytnúť, ako napríklad potreba... poskytnúť pomoc v biede utečencom roztrúseným po celom svete alebo pomáhať vysťahovalcom a ich rodinám“.

1938 Jestvujú aj nespravodlivé nerovnosti, (2437) ktoré doliehajú na milióny mužov a žien. Tie sú v zjavnom protiklade s evanjeliom: „Rovnaká dôstojnosť osôb si vyžaduje, aby sa dospelo k ľudskejšim a spravodlivejším životným podmienkam. Lebo prílišné hospodárske a sociálne nerovnosti medzi členmi alebo národmi (2317) jedinej ľudskej rodiny vyvolávajú pohoršenie a sú v protiklade so sociálnou spravodlivosťou, rovnosťou a dôstojnosťou ľudskej osoby, ako aj so spoločenským a medzinárodným mierom.“

1939 Princíp solidarity, (2213) označovaný aj ako „priateľstvo“ alebo „sociálna láska“, je priamou požiadavkou ľudskeho a kresťanského bratstva: Omyl, „ktorý sa dnes tak veľmi a nebezpečne rozšíril, je zabúdanie na ten zákon ľudskej solidarity a lásky, ktorý vyžaduje spoločný pôvod a rovnosť rozumovej prirodzenosti všetkých ľudí, (360) nech patria ku ktorémukoľvek národu, a prikazuje vykupiteľská obeta, ktorú priniesol Kristus Pán na oltári kríža svojmu nebeskému Otcovi na vykúpenie duší.“

1940 Solidarita sa prejavuje (2402) predovšetkým pri rozdeľovaní dobier a pri odmene za prácu. Predpokladá aj úsilie o spravodlivejší sociálny poriadok, v ktorom by sa na základe rokovani mohli lepšie odstraňovať napätia a ľahšie urovnávať konflikty.

1941 Sociálno-ekonomické problémy (2317) možno riešiť iba pomocou všetkých foriem solidarity: vzájomnej solidarity medzi chudobnými, solidarity medzi bohatými a chudobnými, medzi pracujúcimi navzájom, medzi zamestnávateľmi a zamestnancami v podniku, solidarity medzi štátmi a medzi národmi. Medzinárodná solidarita je požiadavkou morálneho poriadku. Od nej čiastočne závisí svetový mier.

1942 Čnosť solidarity presahuje materiálne dobrá. Tým, že Cirkev šíri duchovné dobrá viery, podporovala aj rozvoj časných dobier, (1887) ktorému často otvárala nové cesty. Tak sa v priebehu storočí potvrdili Pánove slová: „Hľadajte teda naj-

prv Božie kráľovstvo (2632) a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše“ (Mt 6,33). „Už dvetisíc rokov žije a pretrváva v duši Cirkvi pocit spoločnej zodpovednosti všetkých za všetkých, ktorý pobádal a pobáda až k hrdinskej láske ľudí, totiž mníchov poľnohospodárov, vysloboditeľov otrokov, ošetrovateľov chorých, tých, čo prinášajú vieru, civilizáciu a vedu všetkým generáciám a všetkým národom, aby vytvárali také sociálne podmienky, ktoré by všetkým umožňovali a uľahčovali život dôstojný človeka a kresťana.“

1944 Rešpektovanie ľudskej osoby vedie k tomu, že človek pokladá iného za „svoje druhé ja“. Predpokladá rešpektovanie základných práv, ktoré vyplývajú z vnútornej dôstojnosti ľudskej osoby.

1945 Rovnosť medzi ľuďmi sa zakladá na ich osobnej dôstojnosti a na právach, ktoré z nej vyplývajú.

1946 Rozdiely medzi ľuďmi patria do Božieho plánu. Boh chce, aby sme sa navzájom potrebovali. Rozdiely majú pobádať k láske.

1947 Rovnaká dôstojnosť všetkých ľudí vyžaduje úsilie o zredukovanie prílišných sociálnych a ekonomických nerovností. Nabáda k odstráneniu nespravodlivých nerovností.

1948 Solidarita je výrazne kresťanská čnosť. Uskutočňuje účasť na hmotných, ale ešte viac na duchovných dobrách.

2437 Na medzinárodnej rovine (1938) je nerovnosť zdrojov a ekonomických prostriedkov taká veľká, že vytvára medzi národmi ozajstnú „priepasť“. Na jednej strane sú takí, čo vlastnia a rozvíjajú prostriedky ekonomického vzrastu, kým na druhej strane zasa takí, čo hromadia dlhy.

2439 Bohaté národy majú veľkú morálnu zodpovednosť voči tým národom, ktoré si samy nemôžu zabezpečiť prostriedky svojho rozvoja alebo im v tom zabránili tragické dejinné udalosti. Je to povinnosť solidarity a lásky; je to aj záväzok spravodlivosti, ak blahobyt bohatých národov pochádza zo zdrojov, za ktoré sa spravodlivo nezaplatilo.

2443 Boh žehná tých, ktorí pomáhajú chudobným, a odmieta tých, čo sa od nich odvracajú: „Tomu, kto ťa prosí, daj, a neodvracaj sa od toho, kto si chce od teba niečo požičať“ (Mt 5,42). „Zadarmo ste dostali, zadarmo dávajte“ (Mt 10,8). Ježiš Kristus spozná svojich vyvolených (786, 525) podľa toho, čo urobili pre chudobných. Keď sa „chudobným hlása evanjelium“ (544, 853) (Mt 11,5), je to znamením Kristovej prítomnosti.

2444 „Láska Cirkvi k chudobným... patrí k jej stálej tradícii.“ Inšpiruje sa evanjeliom blahoslavenstiev, (1716) Ježišovou chudobou a jeho pozornosťou voči chudobným. Láska k chudobným je aj jedným z dôvodov povinnosti pracovať, aby človek „mal z čoho dať núdznemu“ (Ef 4,28). Nevzťahuje sa len na materiálnu chudobu, ale aj na mnohoraké formy chudoby kultúrnej a náboženskej.